

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ**

Кафедра міжнародного та європейського права

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«Захист прав споживачів за законодавством України та Європейського Союзу»

Освітньо-професійна програма «магістр»

Спеціальність 081 Право

галузі знань 08 Право

Викладачі	Лекції, консультації: Черняк Олена Юріївна – завідувачка кафедри, кандидатка юридичних наук, доцентка. Семінарські заняття, консультації: Романюк Віталія Анатоліївна – доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Черняк Олена Юріївна. Електронна адреса: chernyack.lena@gmail.com ORCID: https://orcid.org/0000-0001-5104-6648 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=GWIj_NAAAAAJ Academia.edu: https://independent.academia.edu/OlenaCherniakUA Тел.: 0979424296 Романюк Віталія Анатоліївна Електронна адреса: vitaliya_romaniuk@univer.km.ua Профіль у наукових базах: Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=7qj1kD0AAAAJ ORCID: https://orcid.org/0000-0002-5297-5235 Publons: https://publons.com/researcher/D-4162-2019 Web of Science: https://www.webofscience.com/wos/author/record/1027526
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «Захист прав споживачів за законодавством України та Європейського Союзу»: 5uqtv72. Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57 ауд. 203: Черняк Олена Юріївна: вівторок з 15.00 до 16.20; Романюк Віталія Анатоліївна: середа з 15.00 до 16.20. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Захист прав споживачів за законодавством України та Європейського Союзу - це дисципліна, мета якої - надати студентам наукове розуміння природи та особливостей захисту прав споживачів в Україні та Європейському Союзі. Метою викладання навчальної дисципліни є послідовне формування в студентів системи теоретичних і практичних знань з основ захисту прав споживачів в Україні та Європейському Союзі та вивчення основних прав споживачів щодо придбання, використання (споживання) товарів і послуг, а також нормативно-правових актів, що
--	---

	регулюють цю сферу відносин. Вивчення дисципліни має сприяти отриманню всебічних знань у сфері захисту прав споживачів та навчити аналізувати відповідне законодавство. Основними завданнями вивчення дисципліни «Захист прав споживачів» є: - ознайомлення із європейськими стандартами захисту прав споживачів; - вивчення можливостей досудового (альтернативного) врегулювання споживчих спорів; - формування уміння відстоювати особисті права як споживача. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні: <u>знати:</u> • нормативні акти ЄС, а також акти «soft law», що забезпечують регулювання захисту прав споживачів; • особливості окремих прав та обов'язків споживачів за законодавством України та ЄС; • основні терміни, що розкривають суть захисту прав споживачів; • класифікувати права споживача за змістом; • основні форми захисту прав споживачів; <u>вміти:</u> • знаходити особливості змісту та форм захисту прав споживачів; • установлювати зв'язок між розвитком правового регулювання захисту прав споживачів в ЄС та Україні; • оцінювати зміст та наслідки порушення прав споживача; • демонструвати вміння та навички по складанню проектів претензійних та позовних документів; • складати проектну та супровідну документація за захистом прав споживачів; • формувати правові позиції й належним чином обґрунтовувати їх, посилаючись на норми чинного вітчизняного законодавства, положення Керівних принципів для захисту інтересів споживачів, Європейської Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (ЄКПЛ);
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності : • ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. • ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. • ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. • ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). • ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності : • СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. • СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. • СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України. • СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. • СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів. • СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.
Результати навчання	Студент повинен продемонструвати такі результати навчання: 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

	2. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. 3. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. 4. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності. 5. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів. 6. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.			
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	Курс навчання – 1-й, семестр – 1-й. Тип дисципліни - вибіркова. Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін НПФ 1.3.1.3. Цивільне право. Дисципліна вивчається паралельно із такими спорідненими навчальними дисциплінами: ВДПП 2.1.24. Європейське контрактне право; ВДПП 2.1.31. Захист прав в мережі Інтернет в Європейському Союзі. Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: ВДПП 2.1.29. Міжнародний туризм ВДПП 2.1.28. Теорія і практика посередництва і медіації.			
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредитів ЄКТС /90 годин, у тому числі, самостійної роботи - 54 години, лекційних - 18 години, семінарських - 18 години.			
Форма навчання	Денна			
Мова викладання	Українська			
Формат вивчення навчальної дисципліни	Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, екзамен/залік тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/1/4	Тема 1. Захист прав споживачів як правовий інститут.	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (робота з довідковою літературою)	Лекція 1 – 1,1 Семінарське заняття 1 – 2,5 СРС – 2
	2/1/4	Тема 2. Правовий статус споживача.	Під час лекційних занять (усний виклад,	Лекція 2 – 1,1 Семінарське

			слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (виконання тестових завдань, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (робота з довідковою літературою)	заняття 1 – 2,5 СРС – 2
	8/4/15	Тема 3. Проблеми здійснення прав споживачів за законодавством України та ЄС.	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, повідомлення про виконання самостійної роботи). Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет та ін)	Лекція 3 – 1,1 Лекція 4 – 1,1 Семінарське заняття 2 – 5 Семінарське заняття 3 – 5 СРС – 8
	2/4/6	Тема 4. Проблеми виконання обов'язків споживачів за законодавством України та ЄС.	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (бліц-опитування, дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань). Самостійні завдання (індивідуальні завдання)	Лекція 5 – 1,1 Семінарське заняття 4 – 5 Семінарське заняття 5 – 5 СРС – 2
	4/4/15	Тема 5. Особливості укладення окремих видів договорів за участю споживачів за законодавством України та ЄС.	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських	Лекція 6 – 1,1 Лекція 7 – 1,1 Семінарське заняття 6 – 5 Семінарське заняття 7 – 5 СРС – 2

			заняттях (дискусійні обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань) Самостійні завдання (пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет та ін)	
	4/4/6	Тема 6. Способи захисту прав споживачів за законодавством України та ЄС. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів.	Під час лекційних занять (усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань тощо) На семінарських заняттях (дискусійні обговорення проблемних питань, повідомлення про виконання самостійної роботи). Самостійні завдання (есе)	Лекція 8 – 1,1 Лекція 9 – 1,1 Семінарське заняття 8 – 5 Семінарське заняття 9 – 5 СРС – 4
Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Захист прав споживачів за законодавством України та Європейського Союзу» (розміщені у Google класі «Захист прав споживачів за законодавством України та Європейського Союзу» (код приєднання: 5uqtv72) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)) Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Захист прав споживачів за законодавством України та Європейського Союзу» (у Google класі «Захист прав споживачів за законодавством України та Європейського Союзу» (код приєднання: 5uqtv72) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)) Залік усний або письмовий (зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні на час складання іспиту). Структура екзаменаційного білету (для усної форми) включає <i>три теоретичні питання з тематики курсу; для письмової форми: тестування (30 питань по 1 балу за кожну правильну відповідь).</i>				
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	1. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12 2. Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції : Закон України від 19.05.2011 року URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3390-17#Text 3. Про загальну безпечність нехарчової продукції : Закон України від 02.12.2010 № 736-VI. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2736-17#Text 4. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів : Закон від 23.12.1997 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-vp#Text 5. Білоусов Ю.В., Черняк О.Ю. Цивільно-правовий статус споживача: у контексті адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу Монографія. К. : Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва НАПрН України, 2010. 239 с. 6. Іваненко Л.М., Язвінська О.М. Захист прав споживачів: підручник. К.: Юрінком Інтер. 2014. 496 с.			

7. Фон Браунмюль П., Байко Р., Васильєва Л. Захист прав споживачів: стандарти ЄС та України. К., 2016. 40 с.
8. Димінська О. Ю. Сучасні тенденції посилення захисту прав споживачів у сфері електронної торгівлі в ЄС. *Університетські наукові записки*. 2018. № 1. С. 113-122
9. Димінська О.Ю. Захист прав споживачів туристичних послуг у контексті адаптації національного законодавства України до законодавства ЄС. *Стратегія модернізації приватного права в сучасних умовах: збірник наукових праць / за ред. В.І.Короля, Ю.В.Білоусова ; НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г.Бурчака НАПрН України. К. – Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2013. С. 143-150*
10. Димінська О.Ю. Захист прав споживачів у сфері реклами. *Університетські наукові записки*. 2013. №3(47). С. 129-134
11. Димінська О.Ю. Особливості захисту прав споживачів туристичних послуг за законодавством України та ЄС. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2014. № 5. С. 48-52
12. Димінська О.Ю. Особливості цивільно-правової відповідальності за шкоду, завдану дефектом в продукції, за законодавством України та ЄС. *Університетські наукові записки*. 2014. №4 (52). С. 61-68.
13. Димінська О.Ю. Перспективи адаптації законодавства України до законодавства ЄС у сфері захисту прав споживачів банківських послуг. *Модернізація правових засад європейської та євразійської інтеграційних стратегій України. Збірник наукових праць / За ред. В.І.Короля. – К. : НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г.Бурчака НАПрН України, 2014. С. 191-208*
14. Димінська О.Ю. Трансформація договірного права у сфері захисту прав споживачів ЄС в контексті наближення правопорядків України та ЄС. *Правове забезпечення інтересів фізичних та юридичних осіб в умовах реалізації інтеграційної політики України: збірник наукових праць / за заг. Ред. В.І.Короля. К. : НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г.Бурчака НАПрН України, 2015. С. 115-132*
15. Каплученко Т. В. «Товар», «послуга», «споживач» як основні складові понятійно-категоріального апарату дослідження правового регулювання споживчого ринку ЄС. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. Вип. 13(2). С. 39-42
16. Туманова А. О. Історія виникнення руху щодо захисту прав. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Юридичні науки*. 2015. № 2. С. 146–150
17. Черняк О.Ю. Питання адаптації законодавства України про захист прав споживачів до законодавства Європейського Союзу. *Механізми забезпечення майнових прав та інтересів в Україні та Європейському Союзі в контексті концепції сталого розвитку : монограф. / за заг. ред О. Д. Крупчана. К. :Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва АПрН України, 2009. С. 28-39*
18. Черняк О.Ю. Право споживача на захист в контексті адаптації національного законодавства України до законодавства ЄС. *Університетські наукові записки*. 2009. № 4 (32). С. 70-75
19. Черняк О.Ю. Правова природа обов'язку споживача: досвід України та ЄС. *Приватне право і підприємництво*. Збірник наукових праць. Вип. 12, 2013 р. / Редкол. : Крупчан О.Д. (гол. ред.) та ін. К. : Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва Академії правових наук України, 2013. С. 184-189
20. Черняк О.Ю. Практика застосування альтернативних способів вирішення спорів у сфері захисту прав споживачів : досвід ЄС та проблеми запровадження в Україні. *Приватне право і підприємництво*. Збірник наукових праць. Вип. 11, 2012 р. / Редкол. : Крупчан О.Д. (гол. ред.) та ін. К. : Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва Академії правових наук України, 2012. С. 198-201
21. Чудик-Білоусова Н.І., Черняк О.Ю. Право споживача на отримання інформації про товар: порівняльно-правовий аспект. *Приватне право і підприємництво*. Збірник наукових праць. Вип. 10, 2011 р. / Редкол. : Крупчан О.Д.

	(гол. ред.) та ін. К. : Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва Академії правових наук України, 2011. С. 53-57
Політика щодо деделайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введеним в дію наказом від 29.08.2025 р. № 523/25 (https://univer.km.ua/pro-universitytet/normatyvna-baza). Зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні і проведення лекцій в онлайн режимі, здобувач вищої освіти отримуватиме відповідні бали на виконанні завдання за кожною темою лекційного заняття. Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені лекційні заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою лекцій) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання лекційного курсу. Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі. За умови погіршення епідеміологічної ситуації в регіоні Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою семінарських занять) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання семінарських занять. Завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати виконання есе, аналітичних записок, опрацювання наукової літератури, пошуку та опрацювання матеріалів в мережі Інтернет за вказаною тематикою.
Критерії оцінювання	Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введеним в дію наказом від 29.08.2025 р. № 523/25 (https://univer.km.ua/pro-universitytet/normatyvna-baza). 1. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 27 червня 2024 року, протокол №17, уведеного в дію наказом від 27 червня 2024 року № 449/24) (https://univer.km.ua/pro-universitytet/normatyvna-baza).
Можливість визнання результатів неформальної освіти	Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)

Політика щодо інших питань	Вимоги викладача: - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність студента під час практичних занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. Не допустимо: - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат.
	Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Захист прав споживачів за законодавством України та Європейського Союзу», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час заліку.
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного та європейського права

26 серпня 2025 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Світлана ЛОЗІНСЬКА

(ініціали та прізвище)

Обліковий обсяг – 0,5 ум.др.арк.